

Prvi deo

Filosofsko-ontološki zakoni, aksiološke norme, vrednosti i verovanja i gneseološka saznanja o svetu i čoveku (1)

• Uvod u filosofiju	2
○ Opšte napomene	2
○ Filosofij hrišćanstva	8
■ Opšti pristup filosofiji hrišćanstva	8
■ Skolastička hrišćanska filosofija	12
■ Renesansa i merkantilizam	15
■ Novovekovna hrišćanska filosofija	18
• Empirizam	18
• Racionalizam i fiziokratizam	21
• Francusko prosvjetiteljstvo	25
• Mehanistički materijalizam	28
• Nemačka klasična filosofija	30
• Marksistička materijalistička filosofija	36
○ Razvoj građanske filosofije tokom XX. veka	40
○ Problemi, ciljevi i zadaci filosofije	48
○ Vrednosti filosofije	51
■ Vrednosti filosofije	51
■ Savremena filosofija	53
• Ontologija – učenje o svetu	54
○ Učenje o postojanju sveta	55
○ Shvatanje vremena i prostora	56
○ Realni svet TroJednog	57
■ Materija	62
■ Energijs	64
■ Duh	65
○ Činioći duha	67
○ Istočno-pravoslavni, Slovenski i Srpski duh	69
○ Istorijski smisao tumačenja civilizacija	72
○ (Raz)um	76

○ Volja (motiv, motivacija)	78
○ Osećanje (čuvstvo) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Individua – ljudska jedinka 82 ▪ Ličnost – kakav čovek jest? 83 ▪ Građanin – osnovno svojstvo čoveka 84 ▪ Sloboda – osnovno svojstvo čoveka 85 ▪ Svojina – izvor prava i ekonomski moći 87 ▪ Suverenitet – pitanja svojstva vlasti 88 	80
• Glavni zakoni koji vladaju svetom	90
○ Osnovni zakoni koji vladaju svetom <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon održavanja sveta 91 ▪ Zakon uzročnosti i slobode 91 ▪ Zakon privlačenja i odbijanja 92 ▪ Zakon (ne)ravnoteže 92 ▪ Zakon (ne)reda i (bes)porečka 92 ▪ Zakon (ne)sklada 93 	90
○ Zakon razvoja sveta <ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifikovanje faktora koji su izmenili kulturno-civilizacijske vrednosne orientacije 93 ▪ Promena uloge preduzeća u tržišnoj privredi 96 ▪ Promena uloge države i kreiranje preduzetničke ekonomije 97 ▪ Nastanak kapitalizma i uloga protestantizma 103 ▪ Globalno tržište, marketing i preduzetništvo sa strategijom privlačenja kapitalnih ulaganja 104 	93
• Aksiologija – učenje o vrednostima sveta	109
○ Norme ponašanja <ul style="list-style-type: none"> ▪ Običaji 110 <ul style="list-style-type: none"> • Vrste običaja 111 • Pravni običaji i običajno pravo 111 • Običajnost i značaj običaja za kulturu 112 ▪ Moral i etika 113 ▪ Pravo i zakon 116 ▪ Kakva je aktualna u nas situacija? 119 	109
○ Vrednosni sistemi i vrednosne orientacije <ul style="list-style-type: none"> ▪ Istina 124 ▪ Pravda 124 ▪ Sloboda 126 ▪ Red (poredak) 129 ▪ Mir 129 ▪ Ljudsko dostojanstvo 131 ▪ Umetnost (lepo) 132 <ul style="list-style-type: none"> • Umetnost nikada ne govori ništa praktično 132 • Čovekov put kretanja od životinje do uživanja 135 	123

○ Nevrednosti	136
■ Zlo nasuprot Dobrom 136	
■ Smrt 137	
• Gnezeologija – učenje o saznanju sveta	138
○ Filosofska shvatanja o saznanju	139
■ Apriorno saznanje 139	
■ Saznajna moć čoveka 140	
■ Saznanje o postojanju svojeg Ja 141	
○ Analitička filozofija	142
■ Filosofska argumentacija 143	
■ Filosofsko mišljenje 143	
■ Pamćenje 144	
○ Nove paradigme o saznanju	145
■ Uslovi istinitosti 145	
■ Nova slika sveta 147	
• Filozofija i sloboda mišljenja u Srba	150
○ Kulturno-istorijske determinante ulaska Srba u Evropu	150
○ Kontroverze filosofskih uticaja na nacionalnu srpsku kulturu	152
○ Značaj religije i morala kod liberalnih konцепција srpskog društva	154
○ Uticaj književno-estetskog stvaralaštva na srpsku kulturu	156

Drugi deo

Obeležja nekih od elemenata kulture i civilizacije koji utiču na ponašanje (158)

• Obeležja demokratske kulture i civilizacije kao teorijskog uporišta građanske etike i morala	159
○ Odnos ekonomije i politike	159
○ Građanska demokratija kao političko-socijalni okvir vladanja	164
■ Obeležja, vrednosti, precudure i uslovi demokratije 165	
■ Objasnjenje pojma politička tolerancija 169	
■ Objasnjenje pojma odnosi i politički interesi 171	
■ Građanski demokratski oblik društvenog sistema 177	
■ Objasnjenje pojma tehnokratija 185	

• Uticaj načina života na ponašanje čoveka i očekivane promene	188
○ Vrednosne orijentacije i verovanja	188
■ Definisanje pojmova 188	
■ Merenje programa vrednosnih orientacija 190	
■ Metoda posmatranja 192	
■ Analiza promena sistema vrednosti 193	
■ Tehnike merenja stila života 194	
○ Rasprava post-komunističkih reformi srpskog društva	197
■ Paradigme koje ostaju otvorene 198	
■ Razvoj potrebe za tolerancijom 204	
■ Razvoj potrebe z dјijalogom 207	
■ Razvoj komunikacijsko-informacijskih potreba 213	
○ Potreba za razlikovanjem manipulatora od socijalizatora	217

Treći deo

Ljudske etičke i poslovne norme ponašanja (224)

• Moralne paradigme	225
○ Determinisanje pojmova	225
○ Kulturno-civilizacijska suština etike i morala	228
■ Kulturno-civilizacijska suština etičke vrednosti 228	
■ Otvorena etička pitanja u vezi čovekovog postvarenja-alienacije 234	
● Jevrejsko-hrišćanski izvori alienacije 235	
● Novovekovne teorijske i filosofske rasprave 235	
○ Hegelovo shvatanje alienacije 236	
○ Foyerbach-ovo shvatanje dezalienacije 237	
○ Marx-ovo objašnjenje pojma oluđenje 238	
● Savremene teorije alienacije 239	
■ Socijalno-etički aspekti slobodnog vremena-dokolica 240	
● Socijalni aspekti dokolice 240	
● Etički aspekti dokolice i ljudska sloboda 242	
■ Etička pitanja društvene devijacije-anomija 243	
■ Kulturno-civilizacijska i istorijska suština moralnog 246	
■ Proturečnosti moralnosti 248	
○ Psihologisko-etički aspekti morala	251
■ Psihičke moraln dimenzije po teoriji učenja 251	
■ Freud-ova psihičkoanalitička teorija morala 252	
■ Kognitivno-razvojna (genetička) teorija morala 255	
■ Humanističko psihološko shvatanje morala 259	

▪ L'Bonovi psihološki zakoni razvoja naroda 260	
○ Savremene moralne paradigme	261
▪ Moralna sloboda 262	
▪ Moralizam 264	
○ Problemi savremenog morala	264
▪ Egoizam 265	
▪ Altruizam 265	
▪ Moralna kazna 266	
○ Moralni logički sudovi	267
▪ Moralni sudovi o istoriji 267	
▪ Impresionistički logičko-estetski sudovi 269	
▪ Logika moralnih i praktičkih sudova 271	
▪ Moralno-etički sudovi u međunarodnim odnosima 274	
▪ Determinisanje odnosa moralnih i pravnih normi 281	
Etika i sloboda	285
○ Predmet etike	285
▪ Naturalistička etika 286	
▪ Metafizička etika 288	
○ Filosofsko-etički idealitet sveta	289
○ Etičke protivurečnosti između dobra i zla	291
○ Etička pitanja slobode	298
○ Predmet i principi etike	301
▪ Hedonizam 301	
▪ Etičko ponašanje 306	
▪ Etički ideali 310	
Savremena etička praksa	312
○ Tranzitologija kao etička ideologijaprakse	312
▪ Tranzitologija kao ideologija 312	
▪ Opšti okviri zapadne tranzitologije i naša očekivanja 312	
▪ Teorijski izvori zapadne tranzitologije 315	
▪ Teorijske greške zapadne tranzitologije Istoka 317	
▪ Teorija i praksa tranzicija etike 319	
▪ Stipulacija novih eličkih okvira	
▪ Procena šansi na etici baziranog menidžmenta 322	
○ Etičke norme i društvena odgovornost u tržišnom poslovanju	323
▪ Karakteristična slika srpskog društva 324	
▪ Poželjna slika srpskog društva 325	
▪ Aktualizacija uloge države u razvoju preduzetništva 327	
▪ Socijalni (humaniti) kapital ili sklonost srpskog društva spontanoj socijabilnosti 330	
▪ Značaj porodice za razvoj sklonosti riziku i inovativnom preduzetničkom duhu potomstva 337	
○ Istraživanje uticaja referentnih grupa na ponašanje ljudi	341
○ Sociometrijska metoda identifikovanja lidera mišljenja	344

Etika i kultura preduzeća (349)

• Paradigme etičke kompanije	350
○ Postojanje građanskog demokratskog društva i funkcionisanje tržišne privrede	350
■ Složeni poslovni sistemi i reaffirmacija uloge preduzetnika u velikom preduzeću 354	
■ Razvoj kulta i kulture velikog preduzeća 356	
■ Preduzetnici, menidžeri i zaposleni treba da vole svoje preduzeće i kupce 360	
○ Etičko-kulturna uporišta preduzeća	363
■ Definisanje preduzetničke vizije budućnosti, poslovne misije kao razloga postojanja, ciljeva i motiva preduzeća 363	
● Poslovna misija (svrha) preduzetničkog društva 364	
● Determinisanje preduzetničkih ciljeva i zadataka 366	
■ Preduzetni menidžment i proces identifikovanja poslovne i razvojne politike 369	
● Definisanje marketing politike 372	
● Determinisanje marketing procedura 373	
● Determinisanje marketing pravila 374	
● Determinisanje marketing standarda 375	
● Determinisanje marketing izuzetaka 378	
● Definisanje marketing okolnosti u okruženju 380	
● Upravljanje konfliktima 380	
■ Preduzetni menidžment i opšte strategije preduzeća 385	
■ Opšte preduzetničke strategije 387	
■ Opšte marketing-strategije 390	
■ Generičke tržišne strategije 392	
■ Proces formulisanja marketing-strategija 392	
○ Kreiranje stvaralačke kulture	394
■ Sistemski preduslovi eličnosti i pretpostavke uspešnosti kompanije 394	
■ Osnovne teorije stvaralaštva 397	
■ Funkcija stvaralaštva u oblikovanju i reoblikovanju 400	
• Kreiranje korporativnog imidža	402
○ Kako se dolazi do korporativnog imidža	402
○ Kultura i etičnost kompanije	402
■ Stvarnost koja nas unesrećuje 403	
■ Preduzetnička etička odgovornost u odnosu na kulturu kompanije 404	
● Opšti principi preduzetničke etičke odgovornosti 404	
● Korporativna kultura i klima 408	
● Elementi korporativne etičke odgovornosti 411	

▪ Analiza i kontrola korporativne etičke odgovornosti	416
▪ Kulturna potreba za promenama	417
• Participativna kultura	417
• Faze promena	418
• Izvori olpora promenama	419
• Osmišljavanje organizacionog razvoja prilagođenog za kontinuelne promene	420
• Psihopatologija menidžmenta	422
• Emocionalne nakaradnosti i štete od neformalne organizacije	425
◦ Emocionalne nakaradnosti	425
◦ Noformalna organizacija	427
○ Kultura i liderstvo	430
▪ Funkcije, karakteristike i psihologija liderstva	430
▪ Način delovanja liderstva i faktori koji utiču na izbor stilova liderstva	434
▪ Moć liderstva	435
• Liderska moć	436
• Kvaliteta uspešnog liderstva	437
• Specifičnosti lidera-vizionara	439
• Predispozicije uspešnog lidera	441
▪ Kultura i liderstvo	442
▪ Kreiranje korporativnog identiteta	443
○ Internacionalizacija preduzetničke slike i marke proizvoda	443
○ Kreiranje odnosa unutar organizacije	446
▪ Usmeno komuniciranje sa zaposlenim	447
• Afirmacija motiva za postignućem	447
• Afirmacija motiva za postignućem i razvojem	450
• Kreiranje KKK-kružaka za kontrolu kvaliteta	450
• Proces odgoj ličnosti – čoveka preduzeća	451
• Kontinuelno obrazovanje ličnosti-čoveka preduzeća	453
▪ Pismeno komuniciranje sa zaposlenim	455
▪ Prenosnici komuniciranja sa zaposlenim	455
○ Kreiranje odnosa s javnošću	455
▪ Korporativna propaganda i odnosi s javnošću	455
▪ Odnosi s kupcima	457
▪ Odnosi s dobavljačima	459
▪ Odnosi s marketing-kanalima	460
▪ Odnosi s konkurencijom	460
▪ Odnosi s bankama i finansijskim institucijama	461
▪ Odnosi sa sindikatima, zakonodavnom, izvršnom i sudskom vlasti	462
▪ Literatura	464